

A Pesti Központi Kerületi Bíróság
29. P. 85.167/2013/4.

A Pesti Központi Kerületi Bíróság

1000. számú Ügyvédi Iroda – eljáró ügyvéd dr. Dantesz Péter (1034 Budapest, Zápor u. 23. fszt. 2.)
által képviselt

(3.) felperesnek

dr. Monostori Zsóka jogtanácsos által képviselt

AXA Bank Europe SA (BE-1170 Belgium, Vatermael-Boitsfort Boulevard du Souveran 25.) alperes
ellen

szereződés érvénytelenségének megállapítása iránt indított perében meghozta az alábbi

Í T É L E T E T

A bíróság a keresetet elutasítja.

Kötelezi a bíróság a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 100.000,-
(Százezer) forint perköltséget.

A le nem rótt 631.700,-(Hatszázharmincegyezer-hétszáz) forint illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen a kézbesítésétől számított 15 napon belül fellebbezésnek van helye a Fővárosi
Törvényszékhez, melyet az elsőfokú bíróságnál kell 3 példányban írásban benyújtani vagy
jegyzőkönyvbe mondani.

A felek kérhetik a fellebbezés tárgyaláson kívüli elbírálását.

Ha a fellebbezés csak a kamatfizetésre, a perköltség viselésére vagy összegére, illetve a meg nem
fizetett illeték vagy az állam által előlegezett költség megfizetésére vonatkozik, az előzetes
végrehajthatósággal, a teljesítési határidővel vagy a részletfizetés engedélyezésével kapcsolatos, vagy
az ítélet indokolása ellen irányul, a fellebbező fél a fellebbezésében kérheti a tárgyalás megtartását.

INDOKOLÁS

Felperes és _____ valamint az alperesi pénzügyintézet között 2008. _____ napján
kölcsönszerződés jött létre, melynek alapján az adós a hitelező 136.211,- svájci frank összegű
kölcsönt nyújtott az adósok részére, az adósok pedig vállalták ezen összeg 2029. _____ napjáig
történő visszafizetését a szerződésben rögzített járulékokkal növelten.

A felek közötti kölcsönszerződést _____
szám alatt közjegyzői okiratba foglalta.

A közjegyzői okiratba foglalt kölcsönszerződés I.1.1. pontja szerint a hitelező kötelezettséget vállal arra, hogy a jelen szerződésben meghatározott feltételekkel hitelcél meghatározása nélkül az adós részére 136.211 svájci frank összegű CHF devizanemben nyilvántartott kölcsönt nyújt a jelen közjegyzői okiratról, mely kettes részében mezeilölt ingatlanon alapított önálló zálogjog fedezet mellett különös tekintettel arra, hogy adós az Uniqa Biztosító Zrt.-vel

kötvényszámon Platinum II. (463) módozatú életbiztosítási szerződést kötött. Az adós pedig kötelezi magát a kölcsön és e szerződés szerinti járulékaik hitelező részére történő megfizetésére. Adós tudomásul veszi, hogy a bank a kölcsön összegéből legfeljebb 20.000.000,- forintnak megfelelő (a banknak a folyósítás napjára jegyzett deviza vételi árfolyamán átszámított) deviza összeget folyósít, amely deviza összeg tartalmazza a jelen szerződés 3.2. pontjában meghatározott folyósítási jutalékokat is.

A szerződés I.1.2. pontja szerint a kölcsönt a bank átutalással, egyösszegben folyósítja valamennyi folyósítási feltétel maradéktalan teljesülését és hitelező felé való igazolását követő 5 (öt) munkanapon belül, úgy hogy a kölcsön adós által igénybe vett deviza összegét a bank a folyósítás napjára az általa jegyzett deviza vételi árfolyamon forintra átváltja és ezen forint ellenértéket utalja át az alábbiak szerint: 380.000,- forint összeget Bankbróker Kft. szerződésben rögzített számlájára, 19.545.000,- forintot az adós OTP Bank Nyrt.-nél vezetett szerződésben rögzített számú számlájára. A hitelező ezzel egyidejűleg a kölcsön igénybe vett összegével az adós deviza törlesztésének jóváírására szolgáló számlát megterheli. Felek megállapodnak, hogy a kölcsön folyósításának napjaként azt a napot tekintik amikor a bank a kölcsön összegével az adós 4.3.1. pontban meghatározott deviza törlesztésének jóváírására szolgáló számlát megterheli. A folyósítás napjáról és az első esedékességi nappól a bank írásban értesíti az adóst. Ez az értesítő tartalmazza a fizetendő induló havi törlesztő részlet deviza összegét is. Az értesítő levél jelen szerződés elválaszthatatlan részét képezi azzal együtt értelmezendő.

A szerződés I.3.1. pontja rögzítette, hogy a kölcsön futamideje 20 év, a kölcsön teljes időtartama a futamidő összessége, ennek megfelelően a kölcsön végső lejárat legkésőbb 2029. március 24. napja. Törlesztőrészek száma 240, a lejárat a rendelkezésre tartás utolsó napja időpontjától függően változhat.

A szerződés I.3.2. pontja szerint az adós a folyósított kölcsön összege után folyósítási jutalékokat köteles fizetni, melynek mértéke 75.000,- forint, mely összeget a bank az adós jelen szerződés aláírásával adott felhatalmazás alapján jogosult a folyósításra kerülő kölcsön folyósítás napjára a bank által jegyzett deviza vételi árfolyamon számolt forint ellenértékéből levonni.

A szerződés I.3.6. pontja alapján az adós az igénybe vett kölcsön összege után a folyósítás napját követően futamidő alatt a bank mindenkor hatályos hirdetményében meghatározott, a bank által kamatperiódusonként egyoldalúan változtatható mértékű ügyleti kamatot köteles fizetni, melynek induló mértéke évi 3,85 %. Az éves ügyleti kamatláb a futamidő alatt fél éves kamatperiódusonként változó. A kamatperiódus fordulónapja kamatperiódusnak megfelelő időtartam elteltét követő – kamatperiódus kezdő napjával megegyező számú – naptári nap. A bank a megváltozott kamat mértéket kizárólag a kamatperiódus fordulónapjától – fordulónapon hatályos hirdetményben rögzített mérték szerint – jogosult alkalmazni.

A szerződés I.3.7. pontja alapján az adós az igénybe vett kölcsön összege után a folyósítás időpontjától havonta a bank által egyoldalúan változtatható mértékű kezelési költséget köteles fizetni, melynek induló mértéke évi 1,9 %.

A szerződés I.3.8. pontja értelmében az adós tudomásul veszi, hogy a hitelező a kölcsön ügyleti kamatlábát az egyes kamatperiódusok fordulónapján, a kezelési költség és egyéb, a hitel igénybevételével kapcsolatos díjak, jutalékok, költségek mértékét pedig bármikor a pénzügyi

viszonyok változásától függően jogosult egyoldalúan – külön szerződésmódosítás nélkül – megváltoztatni.

A szerződés I.3.10. pontja szerint az induló teljes hiteldíjmutató (THM) évi 6,2 %. THM meghatározása forintban teljesített fizetések alapján történt. A 2008. ... napján érvényes a hitelező által az adott devizanemre meghatározott és közzétett devizaárfolyamok figyelembevételével. A teljes hiteldíjmutató számítása során figyelembe nem vett egyéb költség: a szerződés közjegyzői okiratba foglalásának közjegyzői munkadíja, a közjegyzői díjszabásról szóló 14/1991. (XI.26.) IM rendelet alapján amelynek összegéről az okirat aláírását megelőzően közjegyző helyettes tájékoztatta az adóst és amelynek végösszegét a díjjegyzék szerint kiállított számla átvételével az adós tudomásul vette. Figyelembe nem vett egyéb költség továbbá a kölcsön folyósításához megkövetelt biztosítás díja, amelynek meghatározása módjáról és várható összegéről a szerződés aláírását megelőzően hitelező tájékoztatta az adóst.

A kölcsön törlesztése körében a szerződés I.4.1. pontja akként rendelkezett, hogy a kölcsön törlesztő összege annak nyilvántartási devizanemében kerül meghatározásra. Kölcsön induló havi törlesztő összege a kölcsön teljes összegének igénybevétele feltételezve 652,68,- CHF, ez az összeg módosulhat a kölcsön folyósítása napján kiszámított deviza kölcsön összeg alapján az 1.1. pontban meghatározott tag (folyósítási limit) miatt.

A szerződés I.4.2. pontja szerint az adós kölcsön tartozását a futamidő alatt egyrészt a futamidő alapján számított havi részletekben (törlesztőrészlet) tartozik megfizetni. Az ügyleti kamat és a kezelési költség havonta esedékessé váló része együttesen képezi a havi törlesztőrészlet összegét. A kamat és a kezelési költség a hitelező mindenkor hatályos lakossági hitelezési üzletszabályzatában meghatározottak szerint kerül kiszámításra.

A szerződés I.4.7.1. pontja alapján az adós az őt terhelő a kölcsön devizanemében meghatározott fizetési kötelezettségeket azok forint ellenértékének a bank ... számú, jelen kölcsönhöz kapcsolódó forint hiteleszámlási számlájára történő átutalásával köteles teljesíteni. A fizetési kötelezettségért az adós legkésőbb a tartozás esedékességének napján érvényes, a hitelező által az adott devizanemre meghatározott és az üzletszabályzatban rögzítettek szerint közzétett deviza eladási árfolyamon köteles teljesíteni, úgy hogy a forint ellenérték legkésőbb az esedékesség napján a fenti számlán rendelkezésre álljon. A hitelező az esedékesség napján a jelen pontban meghatározott árfolyamon átszámítja az adós nyilvántartási devizanemben meghatározott fizetési kötelezettségét forintra és ezen összeggel megterheli a forinthitel elszámolási számlát. Ezzel egyidejűleg az adós deviza törlesztésének nyilvántartására szolgáló számlán jóváírja az adós által a jelen pontban meghatározott módon teljesített fizetéseket. A forinthitel elszámolási számlára átutalt összegek után a bank kamatot nem fizet.

A szerződés 4.7.2. pontja alapján az adós az őt terhelő forintban meghatározott fizetési kötelezettségeket a bank 4.7.1. pontban meghatározott forinthitel elszámolási számlájára történő átutalással köteles teljesíteni; a fizetés teljesítésének napja az a nap melyen az összeg jóváírásra kerül a hiteleszámlási számlán.

A szerződés I.4.8. pontjában rögzítésre került, hogy amennyiben az adós a kölcsönszerződésből fakadó fizetési kötelezettségének határidőben bármely oknál fogva nem, vagy csak részben tesz eleget a hitelező a lejárt tartozások után a késedelem idejére az esedékességnek napjától a késedelem időszakában hatályban lévő hirdetmény szerinti ügyleti kamat, valamint a hirdetmény szerinti – szerződéskötés időpontjában évi 6 % - mértékű késedelmi kamat együttes felszámítására jogosult, az adós pedig annak megfizetésére köteles.

A szerződés I.4.9.1. pontjában rögzítésre került, hogy amennyiben az adós kérelmére a jelen szerződésben rögzített szerződési feltételek módosítására kerül sor (kivéve az előtörlesztést), a

banknak a szerződés módosítással kapcsolatos ügyintézéséért a bank szerződési feltételek módosításakor hatályos hirdetményében megjelölt mértékű szerződés módosítási díjat köteles fizetni.

A szerződés I.4.9.2. pontja alapján amennyiben az adós kérelmére előtörlesztésre kerül sor, az adós a banknak az előtörlesztéssel kapcsolatban a banknál felmerülő költségekkel azonos mértékű, a bank mindenkorai hirdetményében meghatározott előtörlesztési díjat köteles fizetni. Az előtörlesztés részletes szabályait a szerződés 8. pontja tartalmazta.

A szerződés I.10. pontja kockázatfeltáró nyilatkozatot tartalmazott, mely szerint a kölcsön kockázataival kapcsolatban az adós kijelenti, hogy az erre vonatkozó, hitelező által részére nyújtott részletes tájékoztatást megismerte, megértette, a devizahitel igénybevételével együtt járó és kizárólagosan őt terhelő kockázatokkal tisztában van. Tudomása van különösen azon árfolyamkockázatról, hogy a futamidő alatt a forintnak a svájci frankhoz viszonyított árfolyamának kedvezőtlen változása (azaz a folyósításkor érvényes árfolyamhoz képest a forint árfolyamának gyengülése) esetén a devizában megállapított törlesztőrészek forintban fizetendő ellenértéke akár jelentős mértékben is emelkedhet. Jelen szerződés aláírásával adós tudomásul veszi, hogy ezen kockázat vagyoni kihatásait teljes mértékben ő viseli. Kijelenti továbbá, hogy az árfolyamkockázatból adódó lehetséges hatásokat alapos megfontolás tárgyává tette és a kockázatot a fizetőképességének és vagyoni helyzetének megfelelően mérlegelve vállalta, a bankkal szemben igényt az árfolyamkockázatból eredően nem érvényesít.

A szerződés IV./4. pontja értelmében a felek megállapodnak abban, hogy a jelen szerződésekben nem szabályozott kérdésekben az üzletszabályzatban és jelen hiteltípusra közzétett hirdetményben foglaltak, valamint a Polgári Törvénykönyv rendelkezései és a bank kölcsönökről szóló mindenkor hatályos jogszabályokban foglaltak az irányadóak. Szerződő felek megállapítják, hogy a bank valamennyi szerződő fél részére a jelen szerződés aláírását megelőzően kellő időben átadta az üzletszabályzatot és felhívta figyelmüket az üzletszabályzatban foglalt Általános Szerződési Feltételekre különös tekintettel annak az előtörlesztés és az ingatlan biztosíték bérbeadásának feltételeire vonatkozó, más hitelintézetektől eltérő rendelkezéseire, valamint azon rendelkezéseire amelyek a szerződő felek részére hátrányos jogkövetkezményeket tartalmaznak. Az adós és a zálogkötelezett kötelezett kijelenti továbbá, hogy a hitelező üzletszabályzatát és a jelenleg érvényes hirdetményét szintén megismerte és magára kötelezőnek elfogadta. A felek megállapodnak abban, hogy a banknak az e közjegyzői okiratba foglalt szerződések fennállása alatt mindenkor hatályos üzletszabályzatát, valamint hirdetményét kifejezetten a kölcsön jogviszony, zálog jogviszony, valamint a kezesi jogviszony részévé teszik. Megállapodnak abban, hogy ezeknek az e közjegyzői okiratba foglalt szerződések fennállása alatt hatályos mindenkorai rendelkezései, minden külön jogcselekmény nélkül kötelezőek a felekre.

Az alperesi pénzügyintézet lakossági hitelezési üzletszabályzata 2007. áprilisától hatályos lakossági hitelezési üzletszabályzatának 4. pontja szabályozta a hiteldíjat. A 4.1.4. pontja szerint ha a hitelszerződés másként nem rendelkezik, a kölcsöntőke, kamat, valamint a kezelési költség havonta esedékessé váló része együttesen képezi a havi törlesztőösszeget. A havi törlesztőösszeg meghatározása a tőke, a kamat és a kezelési költség tekintetében - ha a hitelszerződés másként nem rendelkezik -, annuitás alapú eljárással történik. Az annuitásos módszer által szolgáltatott eredmény bank az egyenletek közelítő megoldására használt úgynevezett Newton-módszer alkalmazásával korrigálja abból a célból, hogy a kölcsön futamidejének végén ne álljon fenn tőketartozás. Előzetes tájékoztató céljából a fenti eljárással meghatározott havi törlesztőösszegre jó közelítést ad a következő egyszerűsített számítás: $T=H \times (1+n \times r/12)^k \times n \times r/12 / (1+n \times r/12)^k - 1$, ahol a T= havi törlesztőrészlet összeg; H= kölcsön összeg; r= meghirdetett éves kamatláb; k= futamidő hónapokban; n= banki korrekciós tényező, értéke: 1,0146. A havi törlesztőösszegben a tőke a kamat és a kezelési költség összege változó.

Az üzletszabályzat 4.3. pontja szabályozta a hiteldíj közzétételét és változtatását. Az üzletszabályzat 4.3.1. pontja szerint a bank a hiteldíjat és az alkalmazott árfolyamokat a mindenkor érvényes és hatályos hirdetményében teszi közzé. Az ügyfél a deviza törlesztőrészlet forint ellenértékéről és az alkalmazott árfolyamról a bank callcenterétől, illetve a bank hivatalos internetes honlapjáról kaphat tájékoztatást. A bank jogosult a hitelszerződés hatálya alatt a hiteldíjat, illetve annak egyes elemeit az éven túli lejáratú állampapírok hozamának megváltozása, a tőke – és a pénzügyi kamatlábak megváltozása, a fogyasztói árindexváltozás, a jegybanki alapkamat módosulása, lakáscélú állami kamattámogatások változása és/vagy megszűnése, a bankközi hitelkamatok vagy a bank forrásköltségének változása, a pénzügyi viszonyok változása, valamint a bank üzletpolitikájának változása közül bármelyiktől függően egyoldalúan módosítani. A bank a kölcsön ügyleti kamatlábat az egyes kamatperiódusok fordulónapján, a kezelési költség és egyéb a hitel igénybevételevel kapcsolatos díjak, jutalékok, költségek mértékét pedig bármikor, a pénzügyi viszonyok változásától függően jogosult egyoldalúan – külön szerződésmódosítás nélkül - megváltoztatni. A bank a kamatnak a kezelési költségnek és az egyéb díjnak jutalékoknak az ügyfél számára kedvezőtlen változtatására kizárólag az alábbi feltételek valamelyikének beállta esetén jogosult: az éven túli lejáratú állampapírok hozamának emelkedése, a tőke- és pénzügyi kamatlábak emelkedése, a jegybanki alapkamat emelkedése, a bankközi hitelkamatok emelkedése, a hitelező forrásköltségének növekedése. Kölcsön ügyleti kamatlábjának mértéke az előfinanszírozási időszak és a futamidő első kamatperiódusa alatt megegyezik az induló mértékkel, azt a bank nem változtathatja meg. A bank az ügyfél számára kedvezőtlen módosításokat – ha változás nem közvetlenül jogszabály rendelkezésével következik be – azok hatálybalépését megelőzően 15 nappal korábban közli az ügyféllel. Közlésnek minősül a módosítás hirdetmény útján történő kifüggesztése. Az ügyfélre kedvező módosítással a bank a módosítás hatályba lépését követően hirdetményben köteles értesíteni az ügyfelet. Hirdetményen túlmenően az ügyleti kamat, a rendelkezésre tartási jutalék és a kezelési költség változásáról, valamint forintHITELEK esetében a fizetendő havi törlesztőösszegre a bank az ügyfelet a törlesztési értesítőben is értesíti devizahitelek esetében a bank előzetesen nem küld értesítést. Erre vonatkozóan az üzletszabályzat 4.3.1. pontjában foglaltakat, leírtakat kell alkalmazni. A bank a törlesztőrészlet adatairól utólag az esedékességi napot követően számlakivonattal küld elszámolást, mely tartalmazza a devizaösszeget, az alkalmazott árfolyamatot és a forint ellenértéket is.

A szerződés aláírását megelőzően az alperes részéről a felperesnek átadásra került az üzletszabályzat, valamint a hirdetmény, melyeket a felperes megismert és elfogadott.

Az alperesi pénzügyi intézet a szerződés alapján folyósította a szerződésben írtak szerint a kölcsön összegét az adósok részére.

Felperes 2011. -én előtörlesztés útján a még fennálló 27.233,63,- svájci frank összegű tartozást megfizette, mellyel a szerződés alapján fennállt teljes tartozását teljesítette. A felperes a kölcsönszerződés alapján összesen 34.649.193,- forint összeget fizetett meg az alperesi pénzügyi intézet részére.

A felperes módosított keresetében annak megállapítását kérte, hogy a felek közötti 2008. 1. napján létrejött, ... szám alatti közjegyzői okiratba foglalt kölcsönszerződés a Hpt. 213. § (1) bekezdés c) és d) pontjai alapján semmis, továbbá kérte a szerződéskötés előtti állapot helyreállítását azzal, hogy kötelezze a bíróság az alperest arra, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperes részére a leszállított keresete szerint 9.167.563,- forint összeget.

A felperes a keresete alapjául előadta, hogy a felperes közjegyzői okiratba foglalt kölcsönszerződést kötött 20.000.000,- forint kölcsönösszeg tekintetében, mely kölcsönt az alperes svájci frankban tartotta nyilván. Előadta továbbá, hogy a szerződés megkötése előtt az alperesi pénzügyi intézet nem tett eleget tájékoztatási kötelezettségének, így nem tájékoztatta felperest a szerződéses konstrukcióból eredő pénzügyi kockázatokra sem az üzletszabályzatát sem az Általános Szerződési Feltételeit nem

ismertette a felperessel, így azok nem váltak a Ptk. 205/B. § (1) bekezdése alapján a szerződés részévé, ugyanakkor az alperes átadta a felperesnek a hirdetményét, de annak tartalmát szintén nem ismertette vele. Állította továbbá, hogy a kölcsönösszeg folyósítása vételi árfolyamon történt, a törlesztési kötelezettség pedig eladási árfolyamon került meghatározásra a kölcsönszerződés 1.1. és 7.1. pontjaiban, így a deviza alapú kölcsönnél nyilvánvalóan költségként áll fenn a deviza vételi és eladási árfolyamok közötti különbség, mely a felperest terhelte. Álláspontja szerint az ebből adódó árfolyamrész költség, melyet a szerződés egyáltalán nem tartalmaz ezen árfolyamrész pedig a vételi és eladási árfolyam közötti különbség százalékos értéke. Miként a szerződés 3.8. pontjában úgy rendelkezik, hogy a hiteldíjat a pénzügyi viszonyok változása függvényébe jogosult az alperes megváltoztatni, mely feltétel nem minősül részletesen meghatározottnak, az egy teljesen általános meghatározás, amely az alperes szubjektív véleményére bízta, hogy mikor emeli meg a hiteldíjat. Továbbá hivatkozott arra, hogy a szerződés nem tartalmazta a kölcsönszerződés közjegyzői okiratba való foglalásával felmerült közjegyzői eljárási díjat.

Mindezek alapján mivel a szerződés nem tartalmazza a szerződéssel felmerülő valamennyi költség éves százalékban meghatározott mértékét, valamint az alperes által egyoldalú módosításra alapot adó körülmények, illetőleg feltételek meghatározása nem felel meg a jogszabályi követelményeknek, mert az nem részletes, ezért az álláspontja szerint a szerződés semmis, melyek alapján a szerződéskötés előtti állapotot kell visszaállítani. A szerződéskötés előtti állapot visszaállítása körében előadta, hogy a felperes által átvett kölcsön összeg a teljes visszafizetéséig a Ptk. 301. § (1) bekezdése szerinti mértékű kamattal számolva összesen 24.681.630,- forintot tett ki, amelyet elszámolva a felperes által visszafizetett 34.649.193,- forinttal szemben az alperesi pénzügyi 9.967.563,- forint visszafizetésére köteles, mert ezen összeggel az alperes jogalap nélkül gazdagodott.

Az alperes érdemi ellenkérelmében a felperes keresetének elutasítását kérte vitatva annak jogalapját. Az alperes nem vitatta, hogy a felek között a felperes által állított tartalommal kölcsön szerződés jött létre, melynek alapján a kölcsön összege folyósításra került a felperes részére és azt a felperes a szerződésben rögzített járulékokkal terhelten visszafizette. Alperes arra hivatkozott, hogy a Hpt. 213. § (1) bekezdés c) pontja árfolyamrészről nem rendelkezik, az kizárólag a szerződéssel kapcsolatos költségek feltüntetését írja elő, így mivel az árfolyamrész költségnek nem tekinthető, ezért annak hiányához a Hpt. a semmisség jogkövetkezményét nem fűzi. Előadta továbbá, hogy a bank mindenkor hatályos lakossági hitelezési üzletszabályzata a kölcsönszerződés elválaszthatatlan részét képezi a kölcsönszerződés IV.4. pontja alapján, mely üzletszabályzat a 4.3.1. pontjában rendelkezik a hiteldíj módosításának feltételeiről részletesen meghatározva azokat. Felsorolja, hogy mely pénzügyi változások és azok milyen irányú változása esetén a jogosult a bank a hiteldíjnak az ügyfélre kedvezőtlen tartalmú megváltoztatására, ezért az alperes hiteldíj módosításának a pénzügyi viszonyok változásától függő meghatározásakor kellően részletes, világos és egyértelmű megfogalmazást alkalmazott, mely a Hpt. 213. § (1) bekezdés d) pontjában foglalt részletes meghatározás követelményeit kielégíti, ezért a szerződés semmissége a Hpt. 213. § (1) bekezdés d) pontja alapján sem állapítható meg. Állította továbbá, hogy a felek közötti szerződés blanketta szerződés, melynek feltételeit az alperesi pénzügyi határozta meg, és hogy a szerződés aláírását megelőzően az üzletszabályzatot és a hirdetményt a felperes megismerte, azokat a szerződés aláírását megelőzően megkapta és az azokban foglaltakat elfogadta, továbbá ha bármivel kapcsolatban tájékoztatást kért volna a szerződés tartalmával kapcsolatban akkor a tájékozódás lehetőség biztosított volt részére és a szükséges tájékoztatást meg is kapta, így az árfolyamváltozás kockázatáról a kölcsönszerződés I./10. pontjában. Az ügylet jellegére tekintettel pedig eleve elvárható az egy ügyféltől, hogy tájékozódjon a szerződés megkötését megelőzően. Az árfolyamkockázatra vonatkozó kitanítást pedig tudomásul vette a felperes és a kölcsönszerződést ezen kockázat ismeretében kötötte meg.

A felperes keresete alaptalan.

A bíróság a tényállást a **Polgári Perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény** (a továbbiakban: Pp.) **206. § (1) bekezdése** alapján állapította meg a Pp. **164. § (1) bekezdésében** írt bizonyítási szabály alapulvételével.

A bíróság a **Ptk. 239/A. § (1) bekezdésére** figyelemmel a **Pp. 123. §-ában** rögzített eljárásjogi feltételek fennálltára tekintet nélkül vizsgálta a felperes szerződés érvénytelenségének megállapítása iránti kereseti kérelmét.

A peres felek között nem volt vitatott, hogy a felek között kölcsönszerződés jött létre a felperes által csatolt közjegyzői okiratban rögzített tartalommal, melynek alapján a kölcsön összegét az alperesi pénzügyintézet folyósította a felperes részére, és azt a felperes 34.649.193,- forint összegben visszafizette 2011. május 9. napján az alperes részére, továbbá az sem, hogy a kölcsönszerződés Általános Szerződési Feltételeket tartalmazott, így ezen tényeket a bíróság a **Pp. 163. § (2) bekezdése** alapján valónak fogadta el. Az alperes vitatta a felperes által állított semmisségi okok fennálltát, melynek vonatkozásában csatolta a szerződéskötéskor hatályos ügyfélszabályzatot.

A felperes vitatta, hogy az üzletszabályzat a szerződés részévé vált és állította, hogy annak megismerésére a szerződés megkötését megelőzően a felperesnek nem volt lehetősége, ugyanis azt nem kapta meg.

A peres felek közötti kölcsönszerződés a **Pp. 195. § (1) bekezdése** szerinti közokirati formában került kiállításra, mely teljesen bizonyítja a benne foglalt adatok és tények valóságát, az okiratban foglalt nyilatkozat megtételét, valamint annak idejét és módját. A **Pp. 195. § (6) bekezdése** alapján ellenbizonyításnak a közokirattal szemben is helye van, de csak annyiban amennyiben azt a törvény ki nem zárja vagy nem korlátozza. A közokiratba foglalt kölcsönszerződés IV./4. pontja rögzítette, hogy a felperes részére a szerződés aláírását megelőzően az üzletszabályzat és a hirdetmény átadásra került azok tartalmát megismerte, és magára nézve kötelezőnek fogadta el, így a felperest terhelte annak a bizonyítása a **Pp. 164. § (1) bekezdése** alapján, hogy az üzletszabályzat tartalmának megismerését az alperes nem tette lehetővé.

A bíróságnak a bizonyítási kötelezettségről való tájékoztatását követően a felperes akként nyilatkozott, hogy e körben bizonyítási indítványa nincs, így a **Pp. 3. § (3) bekezdése** alapján a bizonyítás indítványozásának elmulasztásának következményei a bizonyításra kötelezett felperest terheltek. Tehát e tény bizonyítatlanul maradt, mely a felperes állításának bizonyítatlanságát jelentette. A felperesi állítással szemben a bíróság tényként fogadta el a felperes által csatolt közokirattal alátámasztottan, hogy az üzletszabályzat a szerződéskötést megelőzően a felperes részére átadásra került, melynek alapján a **Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény** (továbbiakban Ptk.) **205/B. § (1) bekezdése** alapján az üzletszabályzat mint Általános Szerződési Feltétel a szerződés részévé vált ugyanis annak alkalmazójaként az alperes lehetővé tette, hogy a felperes annak tartalmát megismerje és azt a felperes kifejezetten a szerződésben rögzített nyilatkozatával el is fogadta.

A felperes az üzletszabályzat vonatkozásában arra hivatkozott továbbá, hogy mivel a kölcsönszerződés és az Általános Szerződési Feltételeket tartalmazó üzletszabályzat feltételei a pénzügyi változások meghatározása tekintetében egymással eltértek a **Ptk. 205/C. §-a** alapján az utóbbi, így a kölcsönszerződés I.3.8. pontja vált a szerződés részévé.

Ezen felperesi hivatkozással kapcsolatban utal a bíróság arra, hogy a felek állítása szerint a kölcsönszerződés feltételeit a felperes határozta meg, melynek folytán a közjegyzői okiratba foglalt kölcsönszerződés I.3.8. pontja is általános szerződési feltételnek minősült attól függetlenül, hogy azt maga a kölcsönszerződés tartalmazta, hiszen az általános szerződési feltételi minőséghez nem szükséges az, hogy e minőség külön feltüntetésre kerüljön a szerződésben, hanem a **Ptk. 205/A. § (1) bekezdése** szerint az a szerződési feltétel minősül általános szerződési feltételnek, amelyet az egyik fél több szerződés megkötése céljából egyoldalúan veszi a másik fél közreműködése nélkül előre meghatároz és amelyet a felek egyedileg nem tárgyaltak meg, így mind a szerződésben rögzített

kikötés mind az üzletszabályzatban rögzítettek általános szerződési feltételnek minősültek. Tehát e vonatkozásban a Ptk. 205/C. §-ának alkalmazása fel sem merülhetett. Mindazonáltal megjegyzi a bíróság, hogy az üzletszabályzat I.4.3.1. pontjában foglaltak a kölcsönszerződés I.3.8. pontjában foglaltak kibontását, részletes meghatározását jelenti, így azok nem is álltak ellentétben egymással.

A felperes érvénytelenség okaként arra hivatkozott, hogy a szerződés érvénytelen a **hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvény** (a továbbiakban: Hpt.) **213. § (1) bekezdés c) és d) pontja** alapján abból az okból, hogy a felek közötti kölcsönszerződés nem tartalmazza a szerződés közjegyzői okiratba foglalásával felmerült költséget, valamint nem tartalmazza az árfolyamrést, mely álláspontja szerint szintén költségnek minősül, továbbá a szerződés nem tartalmazza azon feltételeknek a részletes meghatározását, amelyek esetében a hiteldíj megváltoztatható.

A felperes az általa hivatkozott érvénytelenségi okokat tartalmazó jogszabály értelmezésével kapcsolatban hivatkozott a bíróság számára az Alaptörvényben előírt értelmezési szabályra, továbbá két ítéletet csatolt, melyekben rögzítettek szintén az általa felhívott jogszabályhely értelmezése körében utalt.

Az **Alaptörvény 28. cikke** előírja a bíróságok számára, hogy a jogalkalmazás során a jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezzék.

A Hpt. hivatkozott 213. §-a a Hpt. fogyasztóvédelemről szóló XXIX. fejezetében került elhelyezésre, e szabály a Hpt.-nek a 2000. évi CXXIV. törvény által történt módosításával lett létre hozva. E módosítás indokolása szerint a fogyasztóvédelmi rendelkezések módosulásának célja a fogyasztók (banki ügyfelek) komplexebb védelme.

A bíróság a Hpt. felperes által hivatkozott rendelkezése és minden egyéb általa alkalmazott jogszabályhely értelmezése során figyelembe veszi az Alaptörvény szerinti módon való értelmezési kötelezettségét, azonban e módon való értelmezés útján, a fogyasztók védelmét mint jogalkotói célt szem előtt tartva sem tulajdoníthatott más értelmezést a Hpt. 213. §-ának, mint amelyre az alábbiak szerint jutott.

A felperes által hivatkozott jelen bíróság által, illetve a Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság által más ügyekben hozott ítéletek pedig semmiféle kötelező erővel nem bírtak jelen ügy elbírálása szempontjából, az eljáró bíróságok azon ítéletekben foglalt megállapításait jelen bíróságnak nem kellett magáévá tennie. Megjegyzi továbbá a bíróság, hogy a hivatkozott ítéletek alapjául szolgáló kölcsönszerződések más felek közötti – bár kétségtelenül magánszemély és pénzügyintézet közötti – kölcsönjogviszonyra vonatkoztak, így jelen perbeli kölcsönszerződéstől eltérő tartalommal bírtak.

A **Hpt. 213. § (1) bekezdés c) és d) pontja** alapján semmis az a fogyasztási, lakossági kölcsönszerződés, amelyik nem tartalmazza a szerződéssel kapcsolatos összes költséget, ideértve a kamatokat, járulékokat, valamint ezek éves, százalékban kifejezett értékét; azon feltételeknek, illetőleg körülményeknek a részletes meghatározását, amelyek esetében a hiteldíj megváltoztatható, vagy ha ez nem lehetséges, az erről szóló tájékoztatást.

A felperes állításával ellentétben a felek közötti közjegyzői okiratba foglalt kölcsönszerződés I.3.10. pontja rögzítette a szerződés közjegyzői okiratba foglalásának közjegyzői munkadíját, melynek mértéke körében utalt a közjegyzői díjszabásról szóló 14/1991. (XI.26.) IM rendeletre, továbbá tartalmazta, hogy annak összegéről az okirat aláírását megelőzően az eljáró közjegyző-helyettes tájékoztatta az adóst és arról díjjegyzék szerinti számlát állított ki, melyet az adós át is vett. Ezen nem vitásan költségnek minősülő összegről a felperes tehát tájékoztatásra került.

A felperes által hivatkozott árfolyamrés alatt a felperes azt a többletet értette, amely abból eredt, hogy az alperesi pénzügyintézet a kölcsön folyósításakor a saját deviza eladási árfolyamát vette alapul, míg a törlesztések elszámolása nem ugyanazon az árfolyamon, hanem az alperesi pénzügyintézet teljesítéskori eladási árfolyamán történt.

A bíróság azonban a felperesi állásponttal ellentétben azt állapította meg, hogy az általa hivatkozott árfolyamrésként definiált többletkifizetés nem tekinthető költségnek még akkor sem, hogy ha az a törlesztőtörlesztések forintban való teljesítése során rá nézve többletteleherrel jár. A perbeli kölcsönszerződés I.4.7.1. pontja és az üzletszabályzat 4.1.4. pontjának megfelelően meghatározott törlesztőtörlesztések összegének megfizetésére volt köteles a szerződés alapján a felperes havonta visszatérő jelleggel, mely törlesztőtörlesztés meghatározásának során az alperes az esedékesség napján érvényes az adott devizanemre meghatározott és az üzletszabályzatban rögzítettek szerint közzétett deviza eladási árfolyamon számította át az adós nyilvántartási devizanemben meghatározott fizetési kötelezettségeit forintra, és a felperesnek mint adósnak az erről való tájékoztatását követően a felperes ezen összeget volt köteles teljesíteni. Tehát a felperes által hivatkozott árfolyamrés egy számítási módozat, mellyel a törlesztőtörlesztés aktuális összege meghatározásra kerül, így ezen elszámolási módszer még ha abból esetlegesen többletteleher hárul a szerződéses adósra, akkor sem tekinthető költségnek, mivel az a követelés számszerűsítését szolgálja.

Tehát a perbeli kölcsönszerződésben a **Hpt. 213. § (1) bekezdés c) pontja** szerinti költségek körébe vonható tételek részletes meghatározottsággal szerepelnek, így az ügyleti és késedelmi kamat mértéke, a kezelési költség, a szerződésmódosítási díj, az előtörlesztési díj, a folyósítási jutalék, és a közjegyzői díj is. A szerződésben rögzített elszámolási módból eredő deviza vételi árfolyam és eladási árfolyam közötti különbség pedig nem tekinthető költségnek, így azt külön nem is kell összegszerűen meghatározva tartalmaznia a szerződésnek. Tehát a felek közötti szerződés nem ütközött a **Hpt. 213. § (1) bekezdés c) pontjába**, így a felek közötti szerződés ezen hivatkozott érvénytelenségi okból nem minősült semmisnek.

A felperes továbbá hivatkozott arra, hogy a kölcsönszerződés azért is érvénytelen, mert alperes általi egyoldalú szerződésmódosításra alapot adó körülmények, illetőleg feltételek meghatározása nem felelt meg a jogszabályi követelményeknek abból adódóan, hogy az nem volt részletes.

A kölcsönszerződés I.3.8. pontja valóban azt rögzítette, hogy a hitelező a pénzügyi viszonyok változásától függően jogosult egyoldalúan megváltoztatni az ügyleti kamatláb, a kezelési költség és egyéb díjak, jutalékok, költségek mértékét, azonban a korábban kifejtettek szerint a szerződés részét képező üzletszabályzat a 4.3. pontjában ezen szerződéses kitévelt részletesen meghatározta. Az Üzletszabályzat 4.3.1. pontjának első bekezdésében rögzítette azokat az okokat, amelyek az egyoldalú módosításra alapul szolgáltak, míg a második bekezdésében külön is felsorolta azt az öt okot, melyek esetében az ügyfél számára a kamat, kezelési költség és az egyéb díjak, jutalékok bank általi kedvezőtlen változtatására jogosult az alperesi pénzügyintézet, melyből megállapíthatóan a felek közötti szerződés a **Hpt. 213. § (1) bekezdés d) pontja** szerinti, a hiteldíj megváltoztatására alapot szolgáltató feltételeket, körülményeket kellő részletességgel meghatározta, így az a Hpt. előírásainak megfelelt, mert kellő részletességgel rögzítette azokat. Tehát az alperes kamat, díj, költség ügyfélre kedvezőtlen egyoldalú módosításának jogát a **Hpt. 210. § (3) bekezdésében** rögzített törvényi felhatalmazás alapján, az ott rögzített szabálynak megfelelően kötötte ki, hiszen a szerződésmódosítás feltételei tételesen meghatározottak voltak, mivel öt konkrét okot rögzített, mely módosításra adó okokat a felek nem befolyásolhatták.

Az pedig éppenséggel elvárható lett volna a felperes és a volt férje részéről, hogy az ügylet jellegéhez és a vállalt kockázat mértékéhez igazodóan tájékozódjanak a szerződés megkötése előtt, így különösen az, hogy a kölcsönszerződést tartalmazó okiratot és az annak részét képező üzletszabályzatot kellő alapossággal áttanulmányozzák és ha annak bármely passzusát esetlegesen nem értik akkor megfelelő magyarázatot igényeljenek. Ugyanis ez a szerződés megkötése során a **Ptk. 4. § (4) bekezdése** szerinti

tanúsítandó általában elvárható magatartás, mely a szerződések megkötésére vonatkozóan a felek közötti együttműködési kötelezettségben a **Ptk. 205. § (3) bekezdésében** rögzítetten külön is megjelenik. Amennyiben pedig a számukra az alperes részéről eljáró személy által adott tájékoztatás nem minősült volna kellően érthetőnek vagy megfelelőnek, úgy adott esetben harmadik személy segítségét is igénybe vehettek volna.

Megjegyzi továbbá a bíróság, hogy a felperes a szerződés I.10. pontjában rögzített kockázat feltáró nyilatkozatban részletesen tájékoztatásra került a deviza kölcsön igénybevételével együtt járó árfolyamváltozásból eredő kockázatokról, melynek kihatásainak viselésére köteles, és ezt tudomásul vette a nyilatkozatával.

A bíróság mindezek alapján a felperes keresetét mint alaptalant elutasította figyelemmel arra, hogy a Hpt. hivatkozott rendelkezései alapján nem volt megállapítható a felek közötti kölcsönszerződés érvénytelensége az ott rögzített okok fennálltának hiányában, miként nem észlelt a bíróság a perbeli szerződés tekintetében fennálló egyéb semmisségi okot sem.

A bíróság a **Pp. 78. § (1) bekezdése** alapján kötelezte a perveztes felperest az alperes perköltségének viselésére, mely az alperesi jogi képviselőnek jogtanácsosi munkadíjából állt, amelynek összegét a bíróság a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (6) bekezdése alapján állapította meg 100.000,- forint összegben mérsékelve a 3.§ (2) bekezdés a) pontja szerinti munkadíjat tekintettel az ügyben elvégzett munkára, így az egy alkalommal történt előkészítő irat előterjesztésre és az egy tárgyalási határnapon történt megjelenésre.

A felperes részére engedélyezett teljes személyes költségmentesség folytán előzetesen le nem rótt illetéket a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 14. §-a alapján az állam viseli.

A fellebbezésről szóló tájékoztatás a **Pp. 233. § (1) bekezdésén** alapul.

Budapest, 2013. február 21.

dr. Palotás Gergely Péter s.k.
bíró

A kiadmány hitelesül:

